

Zestawy z naloksonem w pomieszczeniach wspólnych: często zadawane pytania

Co to jest nalokson?

Nalokson (używana jest także markowa nazwa Narcan) jest bezpiecznym lekiem, który może odwrócić skutki przedawkowania opioidów. Nalokson działa wyłącznie na opioidy (takie jak heroina, fentanyl i leki przeciwbólowe na bazie opioidów), ale jest bezpieczny w stosowaniu, nawet jeśli opioidy nie były zażywane. Nalokson jest dostępny powszechnie i bezpłatnie w mieście Nowy Jork, a ponadto można go kupić bez recepty w wielu aptekach.

Dlaczego warto nosić ze sobą nalokson i trzymać go w pomieszczeniach wspólnych?

Nalokson może łatwo podać każdy w celu odwrócenia objawów przedawkowania opioidów, zanim przyjedzie pogotowie ratunkowe. Zapewnienie łatwego dostępu do naloksonu w przestrzeniach wspólnych zwiększa prawdopodobieństwo, że ktoś zareaguje na przedawkowanie opioidów i zapobiegnie czyjejś śmierci.

Dlaczego warto mieć nalokson w miejscu pracy?

Od 12 grudnia 2026 r. stan Nowy Jork wymaga, aby prywatni pracodawcy mający zestawy pierwszej pomocy wymagane przez Urząd ds. Bezpieczeństwa i Higieny Pracy uwzględniali w swoich zestawach nalokson lub innego antagonistę opioidów¹.

Jaką ochronę oferuje stan Nowy Jork osobom, które mają przy sobie, podają lub otrzymują nalokson?

Przepisy o dobrym Samarytaninie w stanie Nowy Jork chronią przed odpowiedzialnością karną i cywilną osoby, które decydują się na interwencję w nagłych przypadkach medycznych, w tym w przypadku przedawkowania narkotyków. Do przepisów tych należą:

¹ „Requiring first aid materials in a workplace to include an opioid antagonist” (Wymaganie uwzględniania antagonisty opioidów w zestawach pierwszej pomocy w miejscu pracy). Prawo pracy Nowego Jorku
§ 27-f. 20 lutego 2026 r. <https://www.nysenate.gov/legislation/laws/LAB/27-F>

- **Przepisy dotyczące leczenia ratunkowego:** osoby udzielające pomocy w nagłych przypadkach medycznych, w tym w przypadku przedawkowania narkotyków, są chronione przed odpowiedzialnością cywilną, jeśli udzielają pomocy dobrowolnie, nie oczekując wynagrodzenia pieniężnego. W szczególności przepis ten chroni osoby udzielające pomocy „na miejscu wypadku lub innej sytuacji nagłej poza szpitalem, gabinetem lekarskim lub innym miejscem wyposażonym w odpowiedni i niezbędny sprzęt medyczny”².
- **Przepisy dotyczące programu przeciwdziałania przedawkowaniu opioidów:** osoby, które zdecydują się na podanie naloksonu w przypadku podejrzenia przedawkowania opioidów, są chronione przed sankcjami karnymi, cywilnymi i administracyjnymi, jeśli działają rozsądnie, w dobrej wierze i zgodnie z przepisami stanu Nowy Jork. Antagonistów opioidów, np. nalokson, uważa się za leki doraźne lub środki pierwszej pomocy.³
- **Przepisy o dobrym Samarytaninie i numerze ratunkowym 911:** osoby, które zadzwonią pod numer 911 w związku z podejrzeniem przedawkowania narkotyków, są chronione przed ściganiem za wykroczenie polegające na posiadaniu narkotyków, posiadaniu przyrządów do ich zażywania oraz byciu pod wpływem narkotyków. Ochrona ta obejmuje też osobę, która przedawkowała narkotyk.^{4,5}

Jaką konkretną ochronę zapewniają przepisy o dobrym Samarytaninie?

Przepisy o dobrym Samarytaninie chronią osoby szukające pomocy medycznej w przypadku przedawkowania opioidów, niezależnie od wieku oraz tego, czy szukają pomocy dla siebie czy kogoś innego, przed konsekwencjami prawnymi za:

- posiadanie mniej niż 8 uncji substancji kontrolowanej (przestępstwo klasy A-II lub niższej);
- posiadanie alkoholu, jeśli wiąże się ze spożywaniem alkoholu przez osoby niepełnoletnie;
- posiadanie jakiegokolwiek ilości konopi;
- posiadanie akcesoriów narkotykowych.

² „Emergency medical treatment” (Leczenie w sytuacjach nagłych). Ustawa o zdrowiu publicznym w Nowym Jorku § 3000-a. 5 czerwca 2026 r.

<https://www.nysenate.gov/legislation/laws/PBH/3000-A>

³ „Opioid overdose prevention” (Zapobieganie przedawkowaniu opioidów). Ustawa o zdrowiu publicznym w Nowym Jorku § 3309. 19 grudnia 2025 r.

<https://www.nysenate.gov/legislation/laws/PBH/3309>

⁴ „Opioid overdose prevention programs” (Programy zapobiegania przedawkowaniu opioidów). 10 NYCRR § 80.138. 6 maja 2015 r. <https://regs.health.ny.gov/content/section-80138-opioid-overdose-prevention-programs>

⁵ „Witness or victim of drug or alcohol overdose” (Świadek lub ofiara przedawkowania narkotyku bądź alkoholu). Prawo karne Nowego Jorku § 220.78. 2 kwietnia 2021 r.

<https://www.nysenate.gov/legislation/laws/PEN/220.78>

Istnieją ograniczenia dotyczące ochrony. Nadal możesz ponieść konsekwencje prawne w związku z:

- naruszeniem zwolnienia warunkowego lub nadzoru kuratorskiego,
- otwartym nakazem aresztowania,
- sprzedażą lub zamiarem sprzedaży substancji kontrolowanych,
- posiadanie 8 uncji lub większej ilości substancji kontrolowanej (przestępstwo klasy A-I).

Ponadto przepisy o dobrym Samarytaninie nie oferują określonych środków ochrony przed możliwymi konsekwencjami w zakresie imigracji lub pomocy społecznej dla dzieci.

Czy mogę mieć przy sobie nalokson i podawać go innym, jeśli nie mam przeszkolenia medycznego?

Tak. Od kwietnia 2006 r. osoby niebędące lekarzami, które otrzymały zestaw z naloksonem z programu zapobiegania przedawkowaniu opioidów, mogą legalnie nosić przy sobie i podawać nalokson na terenie stanu Nowy Jork. Od września 2023 r. nalokson można kupić w aptekach i stosować bez recepty.

Czy mam obowiązek zareagować na przedawkowanie?

Nie. Bycie świadkiem podejrzanego przedawkowania u kogoś (na przykład jeśli występują u niego takie objawy przedawkowania, jak przebarwienia lub brak reakcji) nie zobowiązuje do podania naloksonu. Jeśli zdecydujesz się na interwencję, możesz podać nalokson, przeprowadzić sztuczne oddychanie i zadzwonić pod numer **911**. Jeśli masz opory przed podaniem naloksonu, możesz nadal zadzwonić pod numer **911**, wskazać miejsce, w którym znajduje się osoba prawdopodobnie doświadczająca przedawkowania, i opisać jej objawy.

Czy kilku pracowników może dzielić się zestawem naloksonu lub korzystać ze wspólnego zestawu?

Przeszkoleni ratownicy zajmujący się przypadkami przedawkowania mogą dzielić się naloksonem, jeśli pracują w tej samej organizacji lub w tym samym miejscu.

Czy potrzebne jest ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej, aby interweniować w przypadku przedawkowania?

Nie. Od wprowadzenia programu zapobiegania przedawkowaniu opioidów w 2006 roku Wydział Zdrowia Miasta Nowy Jork nigdy nie otrzymał zgłoszenia o tym, aby ktokolwiek potrzebował ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej.

Jeśli podam nalokson i będę musiał(a) opuścić miejsce zdarzenia przed przybyciem ratowników medycznych lub funkcjonariuszy organów ścigania, czy policja może się ze mną skontaktować na podstawie mojej niebieskiej karty z certyfikatem ukończenia szkolenia z zestawu z naloksonem?

Nie musisz zostawiać żadnych danych identyfikacyjnych, w tym niebieskiej karty certyfikatu ukończenia szkolenia z zestawu z naloksonem. Pozostawienie użytego naloksonu daje ratownikom medycznym sygnał, że nalokson został podany, co ułatwia im ocenę sytuacji, jeśli nikt nie pozostał z poszkodowanym.

W celu uzyskania dodatkowych informacji odwiedź stronę nyc.gov/naloxone.